

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34483
Nom: Patologia de l'aparell locomotor
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau en Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau en Medicina	Formació clínica humana III	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MINGUEZ REY MARIA DE LA FE

ROMAN IVORRA JOSE ANDRES

RESUM

L'assignatura de Patologia de l'Aparell Locomotor analitza les condicions del sistema musculoesquelètic i les malalties que l'afecten, revisant els coneixements generals i bàsics sobre les malalties musculoesquelètiques que poden presentar-se tant en la població pediàtrica com en els adults. Inclou totes les patologies locals o sistèmiques que afecten l'aparell locomotor que requereixen tractament quirúrgic (Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia) així com les malalties inflammatòries i metabòliques que necessiten tractament mèdic (Reumatologia).

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

L'assignatura precisa de coneixements de anatomia i fisiologia del moviment.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1204 - Grau en Medicina

Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.

Capacitat de crítica i autocrítica.

Capacitat per comunicar-se amb col·lectius professionals d'altres àrees.

Capacitat per treballar en equip i per relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.

Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.

Conèixer la malaltia tumoral, el seu diagnòstic i maneig.

Considerar l'ètica com a valor primordial en la pràctica professional.

Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.

Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com de les malalts en fase terminal.

Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.

Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.

Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.

Realitzar un examen físic i una valoració mental.

Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.

Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies infeccioses principals en els diferents òrgans i aparells.

Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies pediàtriques principals.

Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies principals de l'aparell locomotor.

Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies principals del sistema immune.

Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les situacions de risc vital.

Reconèixer les característiques de la patologia prevalent en l'ancià.

Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.

Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.

Saber valorar les modificacions dels paràmetres clínics en les diferents edats.

Tener capacitat de treballar en un context internacional.

Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Temari Teòric de Traumatologia

T1. Traumatismes dels músculs: ferida, contusió i trencament muscular. Síndrome compartimental: fisiopatologia, diagnòstic i tractament.

T2. Estructura del tendó i el seu aparell de lliscament. Ferides tendinoses, cicatrització del tendó i principis del tractament de les ferides tendinoses. Patologia inflamatòria i degenerativa: tenosinovitis i tenocel·lulitis agudes i cròniques. Tendinosi. Trencament tendinós. Bursitis i ganglions: fisiopatologia, diagnòstic i principis del tractament.

T3. Estructura i funció de les articulacions. Mètodes de valoració articular: inspecció, mobilitat activa i passiva, valoració de l'estabilitat, principis de la seua interpretació radiogràfica. La ressonància magnètica i l'artroscòpia. Mecanismes de producció, valoració clínica i principis del tractament dels traumatismes articulars: esquinç, luxació i ferides articulars.

T4. Fractures: concepte, mecanismes de producció. Classificació de les fractures i el seu interès clínic. Complicacions immediates i tardanes, locals, regionals i generals. Principals seqüeles de les fractures: calls viciosos, rigideses, degeneració articular i osteonecrosi.

T5. Curació de les fractures: procés de consolidació i les seues variants segons el tipus d'os i el mètode d'immobilització utilitzats. Factors que influeixen en la consolidació. Principis generals del tractament de les fractures. Fracàs de la consolidació: etiologia, diagnòstic, principis del seu tractament.

T6. Tractament de les fractures. Tractament d'urgències. Principis i mètodes del tractament de les fractures: tractament funcional, immobilització amb guix, indicacions i principis del tractament quirúrgic, fixació externa i tractament de les fractures mitjançant artroplàstia.

2. Temari Teòric de Traumatologia (continuació)

T7. Infeccions osteoarticulares: generalitats. Osteomielitis aguda, subaguda i crònica: etiopatogènia, diagnòstic i tractament. Artritis piògenes: etiopatogènia, diagnòstic i tractament. Infeccions granulomatoses. Osteonecrosi: generalitats.

T8. Tumors ossis. Característiques clíniques dels tumors ossis. Estadiatge. Criteris radiològics de malignitat i benignitat. Principis del tractament oncològic. Estudi dels tumors més freqüents en la clínica.

T9. Traumatologia i ortopèdia infantil I: fractures en el xiquet. Epifisiolisi traumàtica. Osteonecrosi i osteocondrosi.

T10. Traumatologia i ortopèdia infantil II: malformacions congènites i trastorns del creixement del peu. Maluc en creixement.

T11. Patologia dolorosa del maluc. Esquema descriptiu de les patologies més significatives. Exploració clínica, diagnòstic i tractament.

T12. Patologia dolorosa del genoll. Esquema descriptiu de les patologies més significatives. Exploració clínica, diagnòstic i tractament. Deformitats axials de membres inferiors.

T13. Patologia no traumàtica del peu. Esquema descriptiu de les patologies més significatives. Exploració clínica, diagnòstic i tractament.

T14. Patologia del disc intervertebral. Cervicàlgies. Hèrnia discal cervical. Síndromes d'atrapament nerviós del membre superior.

T15. Patologia no traumàtica de muscle i colze. Esquema descriptiu de les patologies més significatives. Exploració clínica, diagnòstic i tractament.

T16. Patologia no traumàtica de canell i mà. Esquema descriptiu de les patologies més significatives. Exploració clínica, diagnòstic i tractament.

T17. Lumbàlgies i patologia degenerativa del raquis lumbar. Deformitats vertebrals.

3. Temari teòric de Medicina de l'aparell locomotor.

Tema 1. Introducció a la Reumatologia. Artritis reumatoidea.

Tema 2. Lupus eritematós sistèmic. Síndrome antifosfolipídica.

Tema 3. Esclerosi sistèmica. Policondritis recidivant.

Tema 4. Miopaties inflamatories idiopàtiques. Malaltia de Sjögren.

Tema 5. Espondiloartritis: Artritis psoriàsica, artritis reactives, espondiloartritis axial.

Tema 6. Amiloïdosi. Sarcoïdosi. Malalties autoinflamàtores (Febra mediterrània familiar).

Tema 7. Vasculitis sistèmiques. Vasculitis de mitjà (PAN) i de xicotet calibre ANCA+.

Tema 8. Polimiàlgia reumàtica, arteritis de cèlules gegants i arteritis de Takayasu.

4. Pràctiques de Seminari de Traumatologia

S1. Mètodes de tractament en traumatologia i cirurgia ortopèdica. Intervencions articulars. Fixació interna de les fractures. Altres mètodes de reconstrucció osteoarticular.

S2. Traumatismes de pelvis, maluc i fèmur. Fractures parcel·làries de la pelvis. Fractures de l'anell pelvià. Fractures de la còtila. Fractures de l'extremitat proximal del fèmur: fractures de coll femoral, fractures petrocantèries, fractures trocànter major i menor, fractures subtrocantèries. Fractures diafisàries de fèmur. Fractures d'extremitat proximal de fèmur i diàfisi femoral en el xiquet.

S3. Traumatismes de genoll. Lesions musculars de l'aparell extensor. Trencament del tendó quadricipital i rotulià. Avulsió de l'espina de la tibia. Fractures de la ròtula. Fractures de l'extremitat proximal de la tibia. Fractures de l'extremitat distal del fèmur. Lesions lligamentoses agudes.

S4. Traumatismes de tibia, turmell i peu. Fractures de la tibia. Esquinços de turmell. Fractures mal·leolars. Fractures de calcani. Fractures d'astràgal. Fractures i luxacions mediotarsianes. Fractures dels metatarsians. Fractures dels dits del peu.

5. Pràctiques de Seminari de Traumatologia (continuació)

S5. Traumatismes del raquis: principis generals de diagnòstic i tractament. Fractures, esquinços i luxacions del raquis cervical. Fractures del raquis dorsal. Fractures del raquis cervical. Fractures del raquis lumbar. Infeccions raquídies.

S6. Fractures de cintura escapular: fractura de clavícula, lesions de les articulacions acromioclavicular i esternoclavicular, fractures d'escàpula. Luxacions de muscle. Fractures de l'extremitat proximal de l'húmer. Fractures de la diàfisi de l'húmer.

S7. Fractures del colze en el xiquet: supracondili, condili, epitròclea, olècranon i cap de ràdio. Fractures del

colze en l'adult: fractures de la paleta humeral, cap de radi, coronoides i olècranon. Luxació i fractura-luxació del colze. Fractures d'avantbraç. Fractures de l'extremitat distal del radi.

S8. Fractures dels ossos del carp: fractura d'escafoïdes, fractures de la resta d'os. Inestabilitats agudes i luxacions del carp: luxació semilunar i perilunar. Inestabilitats cròniques del carp. Ferides de la mà. Ferides dels tendons flexors de la mà. Ferides i trencaments de l'aparell extensor de la mà. Fractures i luxacions dels metacarpians. Fractures i luxacions de les falanges.

6. Casos clínics de Traumatologia

CC1. Casos clínics de fractures i tractament.

CC2. Diagnòstic i tractament de les infeccions osteoarticulares i necrosis òssies.

CC3. Diagnòstic i tractament dels trastorns de creixement de membre inferior. Alteracions de la marxa en el xiquet. Alteracions de l'estàtica del peu.

CC4. Casos clínics de traumatismes de genoll. Exploració i tractament.

7. Pràctiques de seminari de Medicina de l'aparell locomotor.

SC1. Artritis microcristalines vs. Infeccioses.

SC2. Malatia de Behçet.

SC3. Artrosi vs. Hiperostosi idiopàtica difusa.

SC4. Osteoporosi.

SC5. Altres malalties òssies: Osteomalàcia i malaltia de Paget.

SC6. Teràpies avançades en Reumatologia: Biològics, sintètics convencionals i sintètics dirigits.

8. Pràctiques clíniques

Es realitzaran als Hospitals concertats.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	26,00
Seminaris	26,00
Laboratori	0,00
Tutories en aula	0,00
Pràctiques clíniques	23,00
Total hores	75,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	60,00
Preparació de classes	15,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Preparació d'informes complementaris	0,00
Preparació de la memòria i avaluació de les pràctiques	0,00
Total hores	75,00

METODOLOGIA DOCENT

Les hores presencials teòriques es desenvolupen amb l'exposició del professor dels conceptes més importants i la resposta a les preguntes que els alumnes li fan sobre el seu estudi i preparació dels temes programats, amb el material docent facilitat. En els seminaris es promou la participació dels alumnes amb els coneixements adquirits amb l'estudi del material docent facilitat, estimulant la participació de l'estudiant en la discussió.

En les classes pràctiques, s'ensenyen les habilitats corresponents a l'activitat clínica que realitza el professor.

Per al treball autònom es facilita, mitjançant Aula Virtual, el material docent i les instruccions corresponents perquè l'alumne prepare les classes teòriques i pràctiques i pugui participar en les discussions.

S'incorporarà la perspectiva de gènere, el respecte a la diversitat i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a la docència, sempre que siga possible.

AVALUACIÓ

La matèria desenvolupada per cadascun dels departaments, medicina i cirurgia s'avaluarà de manera independent, amb criteris que establisca cadascun dels departaments i amb una ponderació proporcional a la matèria desenvolupada. **66,6% per al contingut quirúrgic de l'assignatura i 33,3% per al contingut mèdic.** Per a poder ponderar i obtenir la nota final s'hauran de tindre aprovades les dos parts de l'assignatura, tant la part quirúrgica com la part mèdica. Si s'aprova només una de totes dues parts es guardarà la nota corresponent de la part aprovada per la segona convocatòria del mateix curs acadèmic.

Part Quirúrgica (Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica): Avaluació teòrica serà 50% de la qualificació d'esta part, i l'avaluació pràctica l'altre 50%. Es realitzarà mitjançant prova escrita amb 36 preguntes de tipus test de la part teòrica i dels seminaris (5 opcions amb una sola correcta), 2 casos clínics amb cinc preguntes cadascun i 4 imatges (cadascuna amb 4 opcions i una correcta). Les preguntes de tipus test tindran 5 respostes possibles, cada encert del test seran 2 punts, cada pregunta correcta dels casos clínics comptabilitza 2 punts (total 10 punts cada cas clínic) i les respostes errònies no descomptaran. Les imatges es valoren amb 2 punts cada encert. **L'aprobat serà de 50 punts.**

Part Mèdica (Reumatologia): Examen final escrit, tipus test, sobre el temari teòric de l'assignatura (50%) i un altre (50%) sobre els continguts pràctics. L'examen constarà de 50 preguntes tipus test, les preguntes encertades tindran un valor d'1 punt, els errors restaran 0,333 i els no contestats 0 punts. **Es requerirà una puntuació del 50% per a aconseguir l'aprobat.**

Una vegada superades totes dues parts s'establirà la nota final mitjançant ponderació del 66.6% per a la part quirúrgica de l'assignatura i el 33.3% per a la part mèdica d'esta.

Els alumnes amb qualificació superior a 9.5 podran optar a la "Matrícula d'Honor" mitjançant una prova oral en el cas que existisquen més alumnes amb eixa qualificació que possibilitats d'assignació per nombre d'alumnes matriculats.

És requisit per a accedir a l'avançament de convocatòria d'esta assignatura que l'estudiant haja cursat la totalitat de les seues pràctiques.

L'assistència a les activitats pràctiques és obligatòria. Es considera que l'estudiant complix amb este requisit si ha assistit a un mínim del 80% d'estes activitats i ha justificat adequadament la impossibilitat d'assistir a les sessions restants per la concurrència d'una causa de força major. Serà imprescindible complir amb este requisit per a aprovar l'assignatura.

Es recorda als estudiants la importància de realitzar les enquestes d'avaluació a tot el professorat de les assignatures del grau.

BIBLIOGRAFIA

- **BIBLIOGRAFIA BÁSICA (Cirugía Ortopédica y Traumatología)**
- RECURSOS e-Salut: - ClinicalKey Student Medicina, Odontologia y Enfermería [<https://uv-es.libguides.com/RecursosSalut>]- Acces Medicina [https://uv-es.libguides.com/Access_Medicina]

- Médica Panamericana [https://uv-es.libguides.com/Medica_Panamericana
- Traumatología y ortopedia. José Cordero Ampuero & Enrique Gómez Barrena. Fecha de publicación : 09/2019 - Traumatología y ortopedia. Miembro superior. José Cordero Ampuero & Fernando Marco Martínez. Fecha de publicación : 09/2021. - Traumatología y ortopedia. Miembro inferior. Andreu Combalia Aleu. Fecha de publicación : 03/2022. - Traumatología y ortopedia. Raquis y ortopedia infantil. Rafael González Díaz. Fecha de publicación : 10/2022
- Patología quirúrgica del Aparato Locomotor. Texto para el grado de medicina. Gomar, Silvestre, Minguez. Grupo Ferpuser ISBN: 978-84-617-7149-3. 2016
- -Campbell. Cirugía ortopédica 14 edition. Frederick M Azar & James H. Beaty. Fecha de publicación : 09/2022.
- **BIBLIOGRAFIA BÁSICA (Medicina del Aparato Locomotor)**
  - o Klippel JH, et al (ed.): Primer on the Rheumatic Diseases, Springer Science+Business Media, LLC. 13th Ed. 2008. ISBN: 978-0-387-35664-8
  - o Sociedad Española de Reumatología (ed.): Tratado de enfermedades Reumáticas. 2ª edición. Editorial Médica Panamericana S.A. 2022. ISBN:978-84-1106-033-2
  - o Sociedad Española de Reumatología (ed): Tratado de diagnóstico y tratamiento de las Enfermedades Autoinmunes Sistémicas. Editorial Ergon. 2023. ISBN: 978-84-19230-76-8